

JUSTIITSMINISTEERIUM

Illari Lään

Teie 10.09.2024

Meie 25.09.2024

nr 20-1/6556

Vastus pöördumisele

Lugupeetud härra Lään

Pöördusite Justiitsministeeriumi poole, paludes kontrollida Kambja Vallavolikogu (edaspidi volikogu) esimehe tegevuse õiguspärasust volikogu 22.03.2023 [määruse](#) nr 31 „Kambja valla põhimäärus“ § 38 lõigete 6 ja 7 täitmisel 29.08.2024. a toimunud volikogu istungil.

Täname Teid pöördumise eest. Informatsioon kohalike omavalitsusüksuste tegevuse kohta on meile oluline.

Vastavalt [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) § 75³ lõikele 1 teostab Justiitsministeerium haldusjärelevalvet kohaliku omavalitsuse üksuste haldusaktide õiguspärasuse üle. Selgitame esmalt, et Justiitsministeeriumi poolt teostatava järelevalve eelduseks on Vabariigi Valitsuse seaduse § 75³ lõikest 4 tulenevalt kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti õigusvastasus ja avaliku huvi rikkumine. Sõltumata sellest, kas tingimused on või ei ole täidetud, on Justiitsministeeriumil kaalutusõigus küsimuses, kas järelevalvet alustada või mitte.

29.08.2024. a istungil menetleti Teie kui vallavanema suhtes esitatud umbusaldusavaldust (otsus nr 43). Pöördumises märgite, et umbusaldusavalduse menetlemisel ei antud Teile võimalust lõppsõna esitamiseks, kuigi põhimäärus selle ette näeb.

Teie kui isik, kelle suhtes umbusalduse avaldamine on algatatud, esinesite avalduse menetlemisel kaasettekandega. Põhimääruse § 38 lõike 6 kohaselt on kaasettekandjal õigus lõppsõnale. Põhimääruse § 38 lõike 7 esimene lause sätestab, et pärast lõppsõna ärakuulamist paneb istungi juhataja umbusalduse avaldamise otsuse eelnõu hääletusele.

Iseenesest võib arutleda selle üle, kas (kaas)ettekandja peab lõppsõna ise küsima või tuleb lõppsõna esitamise võimalust talle pakkuda. Põhimääruse § 38 lõige 6 seda sõnaselgelt ei sätesta. Päevakorrapunkti arutelu reguleeriva põhimääruse § 33 lõike 2 kohaselt koosneb päevakorrapunkti arutelu üldjuhul ettekandest, kaasettekannetest, küsimustest ning nendele vastamisest, sõnavõttudest, märkustest, repliikidest ning ettekandja ja kaasettekandjate lõppsõnast. Seejuures näeb § 33 sõnaselgelt ette selle, et nii küsimuse esitamise (lõige 3), sõnavõtu (lõige 4), kui ka märkuse või repliigi (lõige 5) esitamise soovist tuleb istungi juhatajale teatada. Lõppsõna esitamise soovist teatamist § 33 seevastu ette ei näe. Samuti viitab põhimääruse § 38 lõike 7 sõnastus sellele, et lõppsõna (või vähemalt selle esitamise võimalus) on alati umbusaldusavalduse menetlemise üheks etapiks.

Kokkuvõttes nähtub põhimääruse eelnevalt viidatud sätetest see, et umbusalduse menetlemisel tuleb istungi juhatajal (kaas)ettekandjale lõppsõna esitamise võimalust ise pakkuda. Istungi videosalvestisest ei nähtu, et Teile oleks lõppsõnaks võimalust pakutud. Seega jättis volikogu esimees järgimata põhimäärusest tuleneva kohustuse.

Arvestades, et kõik umbusaldusavalduse esitanud 11 volikogu liiget osalesid ka volikogu istungil ning võtsid hääletamisest osa, on Justiitsministeeriumi hinnangul siiski üsna ebatõenäoline, et vallavanema lõppsõna oleks neid mõjutanud teisiti hääletama olukorras, kus vallavanema kaasettekanne neid sellele ei mõjutanud. [Haldusmenetluse seaduse](#) § 58 kohaselt ei saa haldusakti kehtetuks tunnistamist nõuda üksnes põhjusel, et haldusakti andmisel rikuti menetlusnõudeid või et haldusakt ei vasta vorminõuetele, kui eelnimetatud rikkumised ei võinud mõjutada asja otsustamist. Samuti jääb istungi videosalvestisest (sh päevakorrapunkti arutamine tempost ja üldisest tonaalsusest) mulje, et vallavanemal oleks olnud soovi korral võimalik istungi juhatajale lõppsõna esitamise soovist teada anda. Küsitav on ka see, kas ainuüksi kõnealune menetluslik minetus on nii kaalukas, et tuua kaasa otsuse nr 43 õigusvastasus. Eelnevast tulenevalt ei pea Justiitsministeerium otstarbekaks otsuse nr 43 suhtes järelevalvemenetluse algatamist.

Avaldame lootust, et meie selgitused on informatiivsed ning abiks edasiste tegevuste planeerimisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Glen Roosaar
nõunik

Glen Roosaar 53293222
Glen.Roosaar@just.ee